

efter deres Dufte, end ellers muligvis vilde være Tilfældet. Dette vilde dog komme i en aldeles paafaldende Strid med de Erfaringer, man netop har fra mangfoldige Steder, og det synes dog ogsaa i sig selv naturligt, at vor Paastand maa have Mere for sig end Paastanden om, at det skulde være ligegyldigt for Menighederne, som man tidligere paa saa mange Maader har antydet, at man vilde sætte Pris paa. Hvad dernæst Betydningen af dette Menighedsudvalg angaar, har det været og er endnu stadigt min Overbevisning, at det vil være en ganske overordentlig stor Indflydelse, som dette Udvalg vil komme til at udøve, og at det vil ske under den allerheldigste Form for Menighederne selv. Man kan ikke vel tænke sig nogen bedre Maade end den, at Undersøgelsen og Prøvelsen af en Mængde Ansøgninger gaar for sig gennem et begrænset Udvalg, og at det er Menighederne, som dertil sende de Mænd, om hvilke de i det Hele taget have den Anskuelse, at de have den største Interesse for den paagjældende Sag. Jeg vil føie til, at det er en Selvfølge, at Udvalget ikke blot ved at forhandle med vedkommende Provst, Biskop eller selve Ministeriet, forsaavidt der skulde opstaa Spørgsmaal af Interesse for dette, vil faa Leilighed til at faa en grundig Opfattelse af Sagen, men at det derhos er saa langt fra, at der er Noget til Hinder for, at et personligt Beskjendtskab kan gjøres med vedkommende Ansøger, at Intet tværtimod synes mere naturligt, end at man, hvad der i alt Fald kan blive Tilfældet i nogle Tilfælde, forskaffer sig personligt Beskjendtskab med den Præst, om hvem der nærmest kan ventes at ville blive Tale. Man vil kunne faa sin Dom langt bedre bekræftet ved at høre vedkommende Mand i hans egen Menighed end ved at høre ham, naar han ved en saadan enkelt Leilighed skal træde frem for Menigheden. Dog, selv om man maatte sætte megen Pris paa dette Sidste, er der heller ikke Noget til Hinder derfor; hvis man on-

sker det, vil der virkelig Intet være til Hinder for, at selve Menigheden faar Leilighed til at høre den Præst, om hvem der er Tale, og jeg antager, at man som almindelig Regel kan gaa ud fra, at der er et saadant Forhold imellem Menighedsudvalget og Menigheden, der har valgt det, at en gjensidig Paavirkning fra begge Sider vil finde Sted under den Tid, Udvalgets Virksomhed gaar for sig. Jeg fastholder dernæst fremdeles den Overbevisning, at en Udtalelse fra Menighedsudvalgets store Flertal, naar det er kommet til den Anskuelse, at det er usikkert at faa en bestemt Præst, vil, selv om der ikke opnaas Enstemmighed, i mangfoldige Tilfælde blive bestemmende for en hvilken som helst Minister, medens det ganske vist paa den anden Side maa indrømmes, at der kan være enkelte Tilfælde, hvori dette ikke vil ske, idet en saadan Udtalelse kan være fremtraadt under saadanne Former, at man deraf kan se, at andre Omstændigheder have været medvirkende, eller at Situationen i alt Fald har været stillet saaledes paa Spidsen, at man maa anse det for usikkert, at ikke netop den Præst bliver valgt, om hvem en saa stærk Strid har dreiet sig, men en anden, som jo ibrigt kan være af samme Retning, og som maasse kan blive til fuldt saamegen Besignelse for Menigheden som den, der ønskes. Saadanne Tilfælde kunne forekomme, men i Almindelighed tør jeg sige, at det i den Grad ligger i Tingens Natur, at en saadan Flertalsudtalelse maa have væsentlig Betydning, at den ogsaa vil blive fulgt. Derhos maa jeg tilføie, hvad jeg oftere har sagt, at Enstemmighed af forskjellige Grunde vil forekomme langt hyppigere, end man fra den anden Side vil give det Udseende af. Jeg tror, at den vil fremkomme, ikke blot, hvor der i det Hele taget ikke er Strid — der vil man let komme ud over Sagen — men ogsaa, hvor der er forskellige Ansuelser; idet, man vil kunne samle sig om en eller anden Mand, med hvem Alle i det Hele taget ville kunne